

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

IZVEŠTAJA REVIZIJE ZA GODIŠNJE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE OPŠTINE ĐAKOVICA ZA 2024. GODINU

Priština, Maj 2025

SADRŽAJ IZVEŠTAJA

- 1 Mišljenje revizije
- 2 Nalazi i preporuke
- 3 Sažeta informacija o planiranju i izvršenju budžeta
- 4 Napredak u sprovođenju preporuka

Dodatak I: Pismo potvrde

Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Godišnjeg Izveštaja

1 Revizorsko mišljenje

Završili smo reviziju finansijskih izveštaja opštine Đakovica za godinu koja se završava 31. decembra 2024. godine, u skladu sa Zakonom o Nacionalnoj Kancelariji Revizije Republike Kosova i Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Revizija je izvršena prvenstveno kako bi nam omogućila da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima i zaključak o usaglašenosti sa nadležnim organima.¹

Kvalifikovano mišljenje o godišnjim finansijskim izveštajima

Završili smo reviziju godišnjih finansijskih izveštaja opštine Đakovica (OĐ), koji sadrže izveštaj o primanjima i uplatama u gotovini, izveštaj o izvršenju budžeta i beleške objašnjenja o finansijskim izveštajima, uključujući rezime značajnih računovodstvenih politika i ostale izveštaje², za godinu koja se završila 31. decembra 2024.

Po našem mišljenju, osim Uticaja pitanja opisanih u stavu o Osnovu za kvalifikovano mišljenje, Godišnji Finansijski Izveštaji opštine Đakovica, predstavljaju istinitu i realnu sliku u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor, prema računovodstvu zasnovanom na gotovini, Zakonom br. 03/L-048 o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti (sa izmenama i dopunama) i Uredba Ministarstva finansija br. 01/2017 za godišnje finansijsko izveštavanje budžetskih organizacija.

Osnova za Kvalifikovano mišljenje

- A1 Prihodi prikazani u iznosu od 5,844.817€ u godišnjim finansijskim izveštajima su potcenjeni za 17,954€.
- B1 Direktnim plaćanjima iz Trezora na osnovu sudskih odluka tokom 2024. godine, izvršene su transakcije u vrednosti od 1,341,947€ za jubilarne plate i naknade iz kategorije neadekvatne ekonomske situacije.
- A2 Potraživanja su potcenjena za 222,984€.

Opširnije pogledajte potpoglavlje 2.1 Pitanja koja utiču na mišljenje revizije

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od revidiranog subjekta. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za mišljenje.

Zaključak o usklađenosti

Izvršili smo reviziju da li su naknadni procesi i transakcije u skladu sa utvrđenim revizorskim kriterijumima koji proizilaze iz zakona koji se primenjuje na subjekt revizije u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava.

Prema našem mišljenju, pored uticaja pitanja opisanih u odeljku Osnova za zaključak o usklađenosti, transakcije izvršene u procesu izvršenja budžeta opštine Đakovica su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa kriterijumima definisanim u reviziji koji proizilaze iz zakonske regulative koja se primenjuje na subjekt revizije u kontekstu korišćenja finansijskih izvora.

Osnova za zaključak

- A3 U dva (2) slučaja javnih okvirnih ugovora za nabavke sa jediničnim cenama, dozvoljene vrednosti rashoda su prekoračene sa ponderisanjem od 9% do 17%.
- B2 Ugovori potpisani između Opštine i ekonomskih operatera precizno određuju vremenski okvir za završetak radova. U tri slučaja smo primetili da radovi nisu izvedeni prema dinamičkom planu kako je predviđeno ugovorom, kašnjenja su bila preko 90 dana.
- B3 Testiranjem pet (5) uzoraka u ukupnoj vrednosti od 280,117€, za neplaćene obaveze, primetili smo da isplate nisu izvršene u zakonskom roku od 30 dana. Kašnjenja su se kretala od 14 do 150 kalendarskih dana.
- A4 U pet (5) slučajeva, Opština nije formirala komisiju za prijem robe tokom kupovine robe kako je propisano Uredbom br. 02/2013 o upravljanju nefinansijskom državnom imovinom.
- A5 Opština je platila stavke koje nisu bile u budžetu i preliminarom računu ugovora.

Opširnije pogledajte potpoglavlje 2.2 Pitanja koja utiču na zaključak o usklađenosti

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od revidiranog subjekta. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za zaključak.

Odgovornosti Menadžmenta i upravnih organa o godišnjim finansijskim izveštajima

Predsednik Opštine odgovoran je za pripremu i realnu prezentaciju finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva u Javnom Sektoru - Finansijsko Izveštavanje zasnovano na Računovodstvu Gotovine. Takođe, Predsednik Opštine odgovoran je za uspostavljanje unutrašnjih kontrola, za koje utvrdi da su neophodne kako bi se omogućilo sastavljanje finansijskih izveštaja, bez pogrešnog prikazivanja materijalnih izveštaja izazvanih bilo prevareom ili greškom. To uključuje ispunjavanje zahteva koji proizilaze iz Zakona br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornosti i Uredba br. 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju Budžetskih Organizacija.

Predsednik Opštine Đakovica je odgovoran za obezbeđivanje nadzora nad postupkom finansijskog izveštavanja Opštine Đakovica.

Odgovornosti Menadžmenta o Usklađenosti

Menadžment opštine Đakovica je takođe odgovoran za korišćenje finansijskih sredstava opštine Đakovica u skladu sa Zakonom o upravljanju javnim finansijama i odgovornošću i svim ostalim važećim pravilima i propisima.³

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI

Naši ciljevi su da pružimo razumno uverenje da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili greške, i da izdajemo/izradimo revizorski izveštaj koji uključuje naše mišljenje. Razumna sigurnost je visoki stepen sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati materijalno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, pojedinačno ili u grupi, razumno očekuje da utiču u ekonomskim odlukama korisnika koje se donose na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Naš cilj je takođe da izrazimo revizorsko mišljenje o usklađenosti relevantnih vlasti Opštine Đakovica sa svim primenljivim politikama Opštine Đakovica, pravilima i propisima u vezi sa korišćenjem finansijskih resursa revidiranog subjekta.

Kao deo revizije u skladu sa Zakonom o NKR i ISSAI, vršimo profesionalnu presudu i održavamo profesionalni skepticizam tokom cele revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenimo rizike od materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja finansijskih izveštaja, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji odgovaraju na te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da obezbedimo osnovu za naše mišljenje. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.

- Identifikujemo i procenimo rizike neusklađenosti sa vlastima, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji su odgovorni za te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da pruže osnovu za naš zaključak o usklađenosti sa vlastima. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Osiguramo da razumemo unutrašnju kontrolu relevantnu za reviziju, radi izrade revizorskih postupaka koji su prikladni, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efektivnosti interne kontrole Opštine Đakovica.
- Procenimo prikladnost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih otkrivanja izvršene od strane menadžmenta.
- Procenimo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, da bi se osigurali da finansijski izveštaji prikazuju transakcije i osnovne događaje realno i tačno.

Između ostalog, komuniciramo sa menadžmentom i odgovornima za upravljanje, i u vezi sa obimom i vremenom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje identifikujemo tokom revizije.

Od pitanja koja su preneti menadžmentu, identifikujemo ona pitanja koja su bila najrelevantnija u reviziji finansijskih izveštaja tekućeg perioda i koja se smatraju ključnim revizorskim pitanjima. Izveštaj revizije objavljuje se na veb stranici NKR-a, sa izuzetkom informacija koje su klasifikovane kao osetljive ili zbog drugih zakonskih i administrativnih zabrana, u skladu sa važećim zakonodavstvom.

2 Nalazi i preporuke⁴

Tokom revizije, uočili smo oblasti u kojima je potrebno poboljšanje u finansijskom upravljanju i internoj kontroli. Proces izveštavanja u Opštini je praćen nedostacima, što je primećeno i prilikom izrade Godišnjih finansijskih izveštaja (GFI), koji su sadržali greške u prezentaciji i objavljivanju informacija. Nakon našeg zahteva, nekoliko pitanja pokrenutih u GFI je ispravljeno i dostavljeno Ministarstvu finansija. Međutim, tokom procesa revizije, identifikovali smo nedostatke u upravljanju prihodima, potraživanjima, klasifikaciji rashoda, upravljanju kapitalnim projektima, kao i u postupcima javnih nabavki, koji su u nastavku predstavljeni u obliku nalaza i preporuka. Ovi nalazi i preporuke imaju za cilj da izvrše neophodne korekcije finansijskih informacija prikazanih u finansijskim izveštajima, uključujući objašnjenja u obliku obelodanjivanja, i da poboljšaju unutrašnje kontrole nad finansijskim izveštavanjem i usklađenošću sa nadležnim organima u vezi sa upravljanjem sredstvima javnog sektora. Pratićemo (pregledaćemo) ove preporuke tokom revizije sledeće godine.

Ovaj izveštaj je rezultirao sa 13 preporuka, osam (8) od njih su nove preporuke i pet (5) ponovljenih.

Iz testiranih uzoraka, primetili smo da je, kao rezultat kolektivnog ugovora sa postupkom sudske izvršne nadoknade, opština isplatila glavni dug u iznosu od 3,277,015€ za plate i dnevnice, dok su dodatni troškovi kamata i sudskih/izvršnih postupaka iznosili 385,756€.

Što se tiče statusa preporuka iz prethodne godine i stepena njihovih sprovođenja, vidi poglavlje 4.

2.1 Pitanja koja utiču na revizorsko mišljenje

Pitanje A1 - Nepravilna primena opštinske takse od strane Direkcije za urbanizaciju

Nalaz Administrativno uputstvo MŽSPP br. 02/18 o administrativnim taksama za građevinske dozvole, dozvole za rušenje i takse za regulisanje infrastrukture, član 11, stav 1, navodi da se „regulatorna taksa za povećanje gustine infrastrukture određuje deljenjem neto površine nove stambene jedinice sa pretpostavljenim brojem stanovnika svake nove stambene jedinice pomnoženim sa taksom po glavi stanovnika“. Takođe, stav 3 definiše da „samo novi stambeni prostor treba koristiti tokom obračuna. Iznos sadašnjeg ili prethodno postojećeg stambenog prostora treba isključiti“, kao što je predviđeno u stavu 4, koji definiše da „svaki prostor u zgradi koji se ne koristi za stanovanje treba isključiti iz obračuna“.

U tri (3) slučaja, primetili smo da je opština napravila grešku prilikom obračuna naknade za gustinu naseljenosti tako što je u obračun uključila postojeće površine, a ne nove površine kako je predviđeno Administrativnim uputstvom br. 02/18, i kao rezultat toga, prikupljeni prihodi opštine su manji za 17,954€ .

Do toga je došlo zbog neispravnog funkcionisanja unutrašnjih kontrola tokom obračuna naknade za gustinu.

Uticaj Nedostatak efikasnih kontrola od strane opštine u vezi sa primenom poreza na infrastrukturu za povećanje gustine rezultirao je nižim nivoom prihoda koji je trebalo da budu ostvaren.

Preporuka A1 Predsednik treba da analizira uzroke nepravredne primene naknade za infrastrukturu i povećanje gustine naseljenosti i da odmah preduzme korektivne mere kako bi prihodi od ove naknade bili potpuni i tačni.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje B1 - Neadekvatna klasifikacija rashoda

Nalaz Finansijska uredba br. 01/2013/MF o “trošenju javnog novca“, član 18, tačka 3, navodi da rashodi moraju imati odgovarajuće šifre, kako je utvrđeno Administrativnim uputstvom o računovodstvenom planu.

Direktnim plaćanjima iz Trezora na osnovu sudskih odluka tokom 2024. godine, izvršene su transakcije u vrednosti od 1,341,947€ za jubilarne plate i naknade iz kategorije neadekvatne ekonomske situacije. Od toga je 1,219,223€ potrošeno na kapitalne investicije,

106,622€ na robu i usluge, a 16,102€ na subvencije. Od ovog iznosa, dodatni sudski/izvršni troškovi iznose 411,456€.

Isplate jubilarnih plata i bonusa nastale su kao rezultat kolektivnog ugovora, čiji rashodi nisu bili planirani u budžetu.

Uticaj Planiranje i izvršavanje rashoda iz neadekvatnih ekonomskih kategorija utiče na precenjivanje/potcenjivanje relevantnih kategorija rashoda i imovine. Kao rezultat toga, to utiče na nepravedno prikazivanje rashoda u GFI.

Preporuka B1 Predsednik mora obezbediti da se preduzmu sve mere za planiranje rashoda u odgovarajućim budžetskim izdvajanjima (ili preusmeravanje sredstava kada je to potrebno i moguće), i da se plaćanja i evidentiranje rashoda vrše u skladu sa odgovarajućim ekonomskim kodovima.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje A2 - Potcenjivanje računa potraživanja

Nalaz Uredba br. 01/2017 o godišnjem finansijskom izveštavanju, član 16, propisuje da su budžetske organizacije koje prikupljaju prihode dužne da vode evidenciju o prikupljenim prihodima i fakturisanim, a nenaplaćenim iznosima. Potraživanja se iskazuju u godišnjem finansijskom izveštaju u odgovarajućoj tabeli prema vrsti prihoda. Opština je u GFI prijavila potraživanja u iznosu od 14,359,438€. Utvrdili smo da su u četiri (4) slučaja postignuti sporazumi sa podnosiocima zahteva za građevinske dozvole o plaćanju građevinskih dozvola na rate na osnovu opštinskih poreskih propisa. Na kraju 2024. godine, korisnici dozvola imali su preostalu obavezu prema opštini u iznosu od 222,984€, koja nije prijavljena u GFI kao računi potraživanja.

Do toga je došlo kao rezultat neuspeha kontrola u upravljanju registrom potraživanja, gde sporazumi o plaćanju građevinskih dozvola na rate nisu bili uključeni u registar potraživanja.

Uticaj Nepravilno prikazivanje potraživanja utiče na otkrivanje nerealnih informacija zainteresovanim stranama, naime korisnicima finansijskih izveštaja.

Preporuka A2 Predsednik treba da obezbedi jačanje unutrašnjih kontrola, kako bi se poboljšao proces upravljanja i fer prikazivanja potraživanja u GFI.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

2.2 Pitanja koja utiču na zaključak o usaglašenosti

Pitanje A3 – Prekoračenje u realizaciji količina javnih okvirnih ugovora, ne u skladu sa ponderima utvrđenih u dosijeu tendera

Nalaz

Uredba br. 001/2022 o javnim nabavkama, član 17.35, predviđa da “Kad god ugovorni autoritet ne zna indikativne količine, ugovara sa jediničnim cenama, AU mora da odredi pondere na osnovu važnosti svake „kategorije usluga“ kako bi AU mogao da utvrdi koja je ponuda sa najnižom cenom na osnovu bodovanja. Shodno tome, ponderisanje stavki mora se vršiti na osnovu pondera i važnosti odgovarajuće kategorije, što znači da ostvarena (potrošena) količina ne može i ne bi trebalo da se razlikuje od odnosa prema ponderu datom u konkursnoj dokumentaciji.

Menadžer ugovora ostaje odgovoran za jasno prikazivanje da je naručena i potrošena količina u skladu sa datim ponderom i sa stvarnim potrebama naručioca“.

U dva javna okvirna ugovora sa jediničnim cenama, potrošena vrednost u određenoj kategoriji premašila je dozvoljenu vrednost rashoda prema ponderisanju. To su sledeći ugovori:

- U ugovoru „Stručni nadzor projekata“ procenjene vrednosti od 170,000€, koji je do 31.12.2024. godine realizovan u vrednosti od 91,758€, poziciji 1 „nadzor i prijem radova na putu i putnih objekata“ u tenderskoj dokumentaciji data je težina od 30% na osnovu važnosti. ova pozicija je bila najplaćenija. Iz analize dosadašnje realizacije, za ovu poziciju je isplaćeno 68,706€, tako da imamo višak od 28% ili 14,302€.
- U ugovoru „Projektovanje projekata niskogradnje“ procenjene vrednosti od 180,000€, koji je do 31.12.2024. godine realizovan u vrednosti od 122.316€, poziciji B „putevi i putni objekti“ u tenderskoj dokumentaciji data je težina od 60% na osnovu važnosti. Ova pozicija je bila najplaćenija. Iz analize dosadašnje realizacije, za ovu poziciju je isplaćeno 84,398€, tako da imamo višak od 9% ili 11,008€.

Do ovih prekoračenja došlo je kao rezultat lošeg planiranja potreba i nepravilnog određivanja težine kategorija na osnovu važnosti radova/usluga u tenderskoj dokumentaciji.

Uticaj

Prekoračenje dozvoljenih količina prema težini koja im je dodeljena u tenderskoj dokumentaciji i u ugovoru, utiče na nedostatak transparentnosti u donošenju odluka za izbor ponude sa najnižom cenom. Ovo može uticati i na povećanje planiranih budžetskih rashoda.

Preporuka A3

Predsednik mora da obezbedi, preko jedinica koje podnose zahteve, da tokom pripreme zahteva i tenderske dokumentacije za ponderisane javne okvirne ugovore, igra aktivnu ulogu u utvrđivanju stvarnih potreba opštine, kako bi se ovi ugovori sprovedi u potpunosti u skladu sa ponderima navedenim u tenderskoj dokumentaciji.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)**Pitanje B2 – Kašnjenje u završetku ugovorenih radova****Nalaz**

Pravilo br. 01/2022 o javnim nabavkama, posebno u članu 70.23 tačka b, predviđa da menadžer ugovora mora da obezbedi da ekonomski operater izvrši ugovor u skladu sa uslovima navedenim u ugovoru. U javnim ugovorima potpisanim između opštine i izvođača radova, utvrđuju se konkretni ugovorni uslovi, kao i vremenski okvir za realizaciju projekta. Rukovodioci ugovora moraju pratiti i obezbediti da se ugovori sprovode pravilno i u okviru predviđenog roka.

Ugovori potpisani između Opštine i ekonomskih operatera precizno određuju vremenski okvir za završetak radova. U tri (3) slučaja, primetili smo da radovi nisu izvedeni prema dinamičkom planu kako je predviđeno ugovorom. Identifikovani slučajevi su:

- Ugovor „Izgradnja izlaza na Pečki put - deo gradske obilaznice“, drugi segment - druga faza“, vrednosti 1,111,154,72€, potpisan je 07.06.2023. godine. Prema ugovoru, datum početka radova bio je odmah nakon potpisivanja ugovora, a završetak u roku od 215 radnih dana. Vrednost radova završenih do 31.12.2024. godine, uključujući aneks od 110,762€ potpisan 31.07.2024. godine, iznosila je 993,809€, odnosno 81% vrednosti osnovnog ugovora i aneksa. S obzirom na to da je dinamički plan izvršenja radova u ovom projektu ocenjen sa 30% tokom procene ove ponude.
- Ugovor „Izgradnja izlaznog puta za Peći - deo gradske obilaznice“, vrednosti 2,985,382€, potpisan je 13.07.2023. godine. Prema ugovoru, datum početka radova bio je odmah nakon potpisivanja ugovora, a završetak u roku od 200 radnih dana. Vrednost završenih radova do 31.12. 2024, uključujući aneks od 293,643€, potpisan 19.07.2024. godine, iznosio je 2,641,044€, odnosno 81% vrednosti osnovnog ugovora i aneksa. Uzimajući u obzir da je dinamički plan rada za ovaj projekat ocenjen sa 30% tokom procene ove ponude.
- Ugovor „Izgradnja i asfaltiranje puteva u selu Meke“ vredan 127,000€, potpisan 21.08.2024. godine, prema ugovoru, datum početka radova je bio odmah nakon potpisivanja ugovora, a završetak u roku od 90 radnih dana. Vrednost završenih radova do 31.12. 2024. godine, iznosio je 80,600,72€, odnosno 63%

osnovne vrednosti ugovora.

Stoga su u tri projekta evidentna kašnjenja u završetku radova prema dinamičkom planu predviđenom ugovorom, za šta opština nije primenila nikakve kaznene mere.

Razlozi ili uzroci kašnjenja bili su nedostatak odgovarajuće analize pre pokretanja kapitalnih projekata, kao i procenjeno vreme za realizaciju ovih projekata, ali i slabosti u izradi projekata, gde je tokom realizacije radova uočena neusklađenost sa uslovima terena.

Uticaj Kašnjenja u završetku projekata sprečavaju opštinu da ostvari ciljeve postavljene u tekućoj godini i mogu prouzrokovati budžetske poteškoće u narednim godinama. Ne primenjivanje kazni za nastala kašnjenja predstavlja odstupanje od zakonskih zahteva i ugovornih odredbi.

Preporuka B2 Predsednik treba da obezbedi uspostavljanje kontrola u ovoj oblasti uz rigorozan nadzor upravljanja ugovorima. Sprovođenje ugovora treba da se vrši u skladu sa dinamičkim planom/rokom za izvođenje radova/snabdevanje i za neopravdana kašnjenja treba primeniti mere/kazne predviđene ugovorom.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje B3 - Kašnjenje u plaćanju faktura

Nalaz Zakon br. član 39.1 Zakona 03/L-048 o upravljanju javnim finansijama i odgovornostima propisuje da svaka validna faktura i zahtev za plaćanje robe i usluga moraju biti plaćeni u roku od 30 kalendarskih dana od prijema fakture. Dok, prema članu 40, fakturu može direktno izvršiti Trezor nakon što dobija izričitu naredbu od suda/izvršioca.

- U poređenju sa prošlom godinom, imamo povećanje neplaćenih obaveza od strane opštine u iznosu od 211,918€, odnosno procenat od 21%. Testiranjem tri (3) uzoraka u ukupnoj vrednosti od 227,893€, za neplaćene obaveze, primetili smo da isplate nisu izvršene u zakonskom roku od 30 dana. Kašnjenja su se kretala od 14 do 150 kalendarskih dana.

Razlog za neblagovremeno plaćanje obaveza je stupanje u ugovorne obaveze bez dovoljnih sredstava.

Uticaj Stvaranje obaveza bez obezbeđivanja potrebnih sredstava utiče na povećanje neplaćenih obaveza ili budžetskih implikacija za tekuću godinu, kao i na finansijske troškove kao rezultat dodatnih naplata na ime kamata i usluga izvršenja.

Preporuka B3 Predsednik mora obezbediti da se obaveze preuzimaju tek nakon što

su budžetska sredstva unapred obezbeđena i da se finansijske obaveze prema izvođačima radova plaćaju u roku od 30 dana od datuma prijema faktura kako bi se izbegla dodatna plaćanja kamata po osnovu sudskih/izvršnih odluka.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje A4 – Prijem robe i drugih kapitalnih nabavki bez komisije

Nalaz

Uredba br. Uredba 02/2013 o upravljanju nefinansijskom vladinom imovinom, stav 4 člana 8, predviđa da “Glavni administrativni službenik odlukom formira Komisiju za prijem ne finansijske imovine, koji je odgovoran za proveru količine, kvaliteta, vrste i vrednosti ne finansijske imovine primljene i dokumentovane u zapisniku koji je u skladu sa ugovorom ili nalogom za kupovinu.”

U pet (5) testiranih uzoraka u vrednosti od 298,116€, za nabavku službenih vozila, nabavku opreme za muzičku školu, nabavku inventara za novi objekat, primetili smo da glavni administrativni službenik nije formirao komisiju za prijem. Štaviše, prijem medicinskog materijala u vrednosti od 13,948€ i ostalog higijenskog materijala u vrednosti od 4,185€ nije komisijski primljen i nije evidentiran u skladištu u skladu sa zahtevima propisa. Isto tako, isporuku dekorativnog drveta opštini u vrednosti od 32,370€ nije izvršila komisija.

U ovim identifikovanim slučajevima, primetili smo da su robu i usluge prihvatili samo rukovodioci ugovornih projekata, a ne odbori za prijem kako je propisano uredbom br. 02/2013 o upravljanju nefinansijskom imovinom.

Do toga je došlo jer opštinski službenici, prilikom prijema robe ili zaliha, nisu vodili računa o zahtevima odgovarajućeg propisa, već su svoje odluke zasnivali na propisu o javnim nabavkama.

Uticaj

Prijem robe i zaliha u odsustvu komisija za prijem povećava rizik da roba ili zalihe neće biti prihvaćene u skladu sa kvalitetom, uslovima i drugim elementima navedenim u ugovoru.

Preporuka A4

Predsednik mora da obezbedi da se za svaku isporuku robe i opreme koju opština kupi ili nabavi formira komisija u skladu sa Uredbom 02/2013, kako bi se obezbedilo da su primljene robe u skladu sa uslovima ugovora.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje A5 – Fakturisanje pozicija koje nisu u skladu sa predmerom i preliminarim obračunom ugovora

Nalaz Finansijska uredba br. 01/2013 Ministarstva finansija – Trošenje javnog novca, član 25 stav 1.2 propisuje da službenik za ovlašćenje mora obezbediti da su ispunjeni važeći uslovi javnog ugovora pre evidentiranja rashoda u ISUJFK i odobravanja plaćanja“.

U uplati/fakturi u iznosu od 42.991€ za ugovor „Projektovanje projekata niskogradnje“ primetili smo da je faktura izdata za „Projekat jezera na reci Erenik“. Upoređujući fakturisane pozicije i pozicije preprocene i ugovorne procene, primetili smo da nedostaje pozicija za projektovanje jezera. Opština je koristila druge vodene položaje i javne prostore za realizaciju predmetnog projekta. Ova pozicija nije bila izričito predviđena u ugovoru i shodno tome ovo fakturisanje nije bilo adekvatno sa pozicijama ugovora.

Ovo se desilo zbog nedostatka internih kontrola u nadzoru projekta, kao i zbog nedostatka relevantnih kontrola tokom sertifikacije.

Uticaj Fakturisanje stavki koje nisu u ugovornoj specifikaciji rezultira time da opština plaća veće cene od onih koje se nude na tržištu, a ova praksa nema jasan pravni osnov.

Preporuka A5 Predsednik treba da poveća kontrolne mere u upravljanju ugovorima i da obezbedi da menadžeri ugovora i njihovi supervizori ne odobravaju radne situacije koje nisu jasno navedene u ugovoru, i da nijedna isplata ne bude overena van granica ugovora.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

2.3 Ostala pitanja finansijskog upravljanja i usklađenosti

2.3.1 Prihodi

Sopstveni prihodi ostvareni u 2024. godini iznosili su 5,844,817€. Oni se odnose na prihode od poreza na imovinu, prihode od građevinskih dozvola, administrativne takse, prihode od poslovne aktivnosti, prihode od zakupnine itd. Pored sopstvenih prihoda, opština je ove godine ostvarila prihode od saobraćajnih kazni u ukupnom iznosu od 1,284,021€, kao i prihode od sudskih kazni u ukupnom iznosu od 63,154€.

Pitanje A6 – Nedostaci u redovnom izveštavanju o korišćenju opštinske imovine

Nalaz Zakon br. 06/L-092 o davanju na korišćenje i razmeni nepokretne imovine opštine, član 22 stav 2 propisuje da; Predsednik je dužan da Skupštini opštine, u svojim redovnim šest (6) mesečnim izveštajima, podnese poseban izveštaj o praćenju sprovođenja ugovora i ispunjenju cilja obezbeđivanja korišćenja nepokretne imovine, do početka sprovođenja i ostvarivanja cilja obezbeđivanja korišćenja imovine.

Opština Đakovica je 2024. godine zaključila (32) nova ugovora o korišćenju opštinske nepokretne imovine i raskinula je sedam (7) njih. Opštinski službenici nam nisu dostavili dokaze da je Predsednik podneo opštinskoj skupštini (ovo je obavezan zahtev) poseban izveštaj o praćenju sprovođenja ugovora i ispunjenju cilja obezbeđivanja korišćenja nepokretne imovine, do početka sprovođenja i postizanja cilja obezbeđivanja korišćenja imovine.

Uzrok incidenta je nepoštovanje zakonskih zahteva u vezi sa izveštavanjem i nadzorom ugovora o korišćenju nepokretne imovine opštine.

Uticaj Nedostatak izveštavanja o praćenju ugovora za opštinsku imovinu datu na korišćenje, pored stvaranja pravne neusaglašenosti, utiče na činjenicu da se dodeljeni ugovori ne sprovode u skladu sa zakonskim zahtevima.

Preporuka A6 Predsednik mora da obezbedi da (6) mesečnih izveštaja Skupštini opštine takođe sadrže poseban izveštaj o praćenju sprovođenja ugovora i ispunjenju svrhe dodele nepokretne imovine na korišćenje.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

2.3.2 Kapitalne Investicije

Konačni budžet za kapitalne investicije u 2024. godini iznosio je 15,836,936€, od čega je potrošeno 14,767,031€. Oni se odnose na rashode za popravku putne infrastrukture, izgradnju kanalizacije, izgradnju sistema za vodosnabdevanje itd.

Pitanje B4 – Nedostaci u plaćanjima za kapitalni projekat

Nalaz Finansijska uredba br. 01/2013 MF Rashod javnog novca, član 41, stav 2, propisuje da je "Budžetske organizacije dužan da preduzme sve neophodne korake kako bi se obezbedilo da se naručena roba i usluge prime u skladu sa uslovima ugovora i naloga za kupovinu. Za sva eventualna neslaganja, mora se uskladiti sa dobavljačem u roku navedenom u tački 1 ovog člana kako bi se faktura platila u zakonski propisanom roku."

Tokom testiranja isplate u vrednosti od 86,178€ za projekat „Proširenje spomenika mučenika nacije/Zapadni ulaz u grad“, isplaćen je iznos od 2,250€ veći od izvedenih radova za ovaj projekat, iako još uvek nisu završeni svi uslovi za ovaj projekat.

Do toga je došlo zbog nedostatka unutrašnjih kontrola i lošeg nadzora od strane rukovodilaca ugovora tokom realizacije kapitalnog projekta.

Uticaj Plaćanje za nezavršene radove sprečava sprovođenje ugovora prema predviđenim uslovima i takođe šteti opštinskom budžetu.

Preporuka B4 Predsednik treba da poveća mere kontrole u upravljanju ugovorima i da obezbedi da rukovodioci ugovora i njihovi supervizori ne odobravaju situacije nedovršenih radova i da se ne plaćaju radovi van ugovorenog iznosa.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje A7 - Česta upotreba aneks ugovora

Nalaz Prema Uredbi 001/2022 o javnim nabavkama, član 13, stav 4 predviđa da „Ugovor se ne može produžiti, obnoviti ili mu se može uslediti naknadni ugovor bez sprovođenja novog postupka. Međutim, u iznosu od 10% vrednosti ugovora, ugovor za dodatne nabavke/usluge/radove, koji nisu bili uključeni u prvobitni ugovor, niti su izvršeni u njemu, ali koji su iz nepredvidivih razloga postali neophodni za izvršenje ugovora, može se zaključiti kao dodatni ugovor putem pregovaračkog postupka bez objavljivanja obaveštenja o ugovoru. Kada je takav dodatni ugovor relativno predvidljiv, takva vrednost se uključuje u prvobitnu procenjenju vrednost ugovora“, a član 48, stav 4 zahteva da „Međutim, zahtevi

člana 35.3 ZJN-a biće uzeti u obzir od strane naručioca: Sprovođenje pregovaračkog postupka bez objavljivanja obaveštenja o ugovoru ni na koji način neće lišiti naručioca prava na: obaveze izvođača radova da: a. Igrao aktivnu ulogu u utvrđivanju ugovornih uslova, posebno u pogledu cena, rokova isporuke, količina, tehničkih karakteristika i garancija; b. Obezbediti da ugovorena cena nije viša od relevantne tržišne cene; i c. Pažljivo procenite kvalitet predmetnog proizvoda, usluga ili radova .

Tokom 2024. godine, opština je zaključila 24 aneks ugovora za dodatne radove u vrednosti od 1.118.290€ (prema izveštaju o potpisanim ugovorima, tokom 2024. godine zaključeno je ukupno 36 redovnih ugovora, a ne aneks ugovora za radove). Aneks ugovori su se uglavnom odnosili na asfaltiranje puteva, izgradnju kanalizacije i renoviranje raznih zgrada. Dodatni rad je opravdan od strane rukovodilaca ugovora, a odobrio ga je glavni administrativni službenik i dozvoljen je i zakonom. Međutim, jasno je primetno da je ovo postala česta pojava tokom 2024. godine, a glavni uzroci za to bili su loša izrada osnovnih projekata, gde je kao rezultat njihove realizacije gotovo velika većina njih praćena dodatnim troškovima - aneksima koje treba završiti. Vredi napomenuti da je opština putem postupka javne nabavke angažovala kompaniju za projektovanje projekata niske gradnje, kao i za nadzor projekata, i da je u oba slučaja izabrala istog izvođača radova.

Razlog zašto je došlo do takve situacije je nedostatak nadzora opštine nad projektima koje kompanija projektuje, što je potom rezultiralo mnogim aneksima ugovora tokom izvođenja radova.

Uticaj

Veliki broj aneks ugovora ukazuje na nedostatke u njihovom planiranju i posledično na njihovu lošu izradu, što stvara dodatne troškove za tekuće projekte. Pored toga, dodatni radovi ugrožavaju sredstva namenjena drugim projektima, što onemogućava finansiranje novih projekata.

Preporuka A7

Predsednik mora obezbediti da su svi kapitalni projekti dobro isplanirani, osmišljeni i detaljno razrađeni pre pokretanja procesa javne nabavke kako bi se efikasno upravljalo sredstvima za ove projekte. Takođe bi trebalo da obezbedi da se aneks ugovora koristi u izuzetnim slučajevima i samo nakon ispunjavanja uslova utvrđenih zakonom o javnim nabavkama.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

2.3.3 Kapitalna i ne kapitalna imovina

Vrednost prikazana u GFI kapitalne imovine je 102,250,471€, ne kapitalne imovine je 1,654,272€, a zalihe su 196,947€.

Pitanje A8 – Neuspeh u zatvaranju tekućih investicija i njihovom evidentiranju kao imovine u upotrebi

Nalaz

Uredba 02/2013 o upravljanju imovinom budžetskih organizacija, utvrđuje način registracije, vođenja registara imovine, amortizacije, procesa inventarizacije, takođe prema članu 11 navodi se da će se nakon završetka procesa investiranja, ne finansijska kapitalna imovina klasifikovati kao ne finansijska imovina u upotrebi. Amortizacija će se takođe primenjivati od trenutka kada je imovina spremna za upotrebu.

U registru imovine vredne preko 1,000€, identifikovali smo da opština ima 511 imovine vredne 12,837,483€ registrovanih kao tekuća ulaganja. Ovo uključuje zgrade kupljene (izgrađene) tokom perioda 2011-2019, za koje tehnički prijem nije izvršen iako su projekti završeni, kao i projekte koji još nisu završeni i koji su godinama u toku ili su obustavljeni. Štaviše, amortizacija ove imovine ne može se izračunati, jer se ona i dalje evidentira kao tekuća ulaganja. Primetili smo da su troškovi za mapu zoniranja opštine u iznosu od 190,000€, koju je u prvom delu godine odobrila skupština opštine i koja je sada važeći dokument, i dalje navedeni kao tekuća ulaganja.

To se dogodilo zbog lošeg funkcionisanja unutrašnjih kontrola u upravljanju nefinansijskom imovinom tokom godina.

Uticaj

Nedostatak tehničkog prijema za završenu imovinu, ili onu koja je u izradi i obustavljena, utiče na neizvesnost njihovog statusa i izveštavanja. Netačno evidentiranje kapitalne imovine utiče na to da vrednost ne finansijske imovine prikazane u godišnjem finansijskom izveštaju bude precenjena.

Preporuka A8

Predsednik mora da obezbedi funkcionisanje unutrašnjih kontrola u upravljanju nefinansijskom imovinom, obezbeđujući tehnički prijem završenih projekata i registraciju imovine u upotrebi.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

2.3.4 Potraživanja

Opština Đakovica je podnela zahteve u GFI za račune potraživanja za 2024. godinu u iznosu od 14,359,438€. Oni se odnose na porez na imovinu od 12,646,414€, porez na korišćenje imovine od 326,893€ i porez na poslovanje od 1,386,131€. Povećanje potraživanja se kontinuirano vidi tokom godina u poređenju sa 2023. godinom. U 2024. godini, potraživanja su se povećala za 1,527,083€ ili 11%.

Pitanje B5 - Povećanje računa potraživanja

Nalaz Zakon br. 08/L-176 o izmenama i dopunama zakona koji sadrže posebne upravne postupke i njihovom usklađivanju sa Zakonom br. 05/L-031 o opštem upravnom postupku stupio je na snagu 04.07.2023. godine i ima za cilj usklađivanje posebnih upravnih postupaka sa opštim upravnim postupkom, kojim je dopunjeno i izmenjeno nekoliko zakona, uključujući Zakon br. 06/L-005 o porezu na nepokretnosti. Gore pomenuti zakon, kroz član 112, izmenio je postupak izvršenja rešenja o neplaćenim poreskim obavezama, tako da se za izvršenje ovih rešenja (prema članu 30 Osnovnog zakona) neće koristiti postupak privatne prinudne nadležnosti, već će ih sama opština izvršavati koristeći ista sredstva koja PAK može koristiti za naplatu neplaćenih poreskih obaveza. Međutim, postupci izvršenja mogu se koristiti protiv računa poreza na imovinu. Od stupanja na snagu ovog zakona, opština ne sme pokretati postupke izvršenja protiv odluka donetih na osnovu člana 30. Osnovnog zakona. Isto tako, članom 16. Uredbe o porezima, naknadama, taksama i komunalnim uslugama, propisana je naplata neplaćenih poreskih obaveza korišćenjem mera prinudne naplate.

Potraživanja su se povećala u poređenju sa 2023. godinom. Na kraju 2024. godine, potraživanja su se povećala za 1,527,083€, što je primetno kod društvenih preduzeća (porez na imovinu i porez na dobit preduzeća), gde dug iznosi 4,296,930€. Najveći porast potraživanja je kod poreza na imovinu, u poređenju sa prethodnom godinom, ove godine obaveze po osnovu poreza na imovinu su povećane za 1,155,865€ ili do iznosa od 10%.

Opština je uložila napore da naplati nenaplaćena sredstva od poreza na imovinu, zakupnine zemljišta, prodavnica, pijaca ili poreza na preduzeća, putem podsetnika i završnih napomena dužnicima, ali ove mere nisu bile dovoljno efikasne i trend povećanja obaveza prema opštini je negativan, zbog činjenice da se dužnici ne upućuju sudskim izvršiteljima.

Do toga je došlo zbog nedovoljnih kontrola i mera u naplati prihoda.

Uticaj Neblagovremena naplata namenjenih prihoda utiče na nivo sredstava prikupljenih za opštinski budžet i negativno se odražava na finansiranje i realizaciju opštinskih projekata.

Preporuka B5 Predsednik treba da analizira efikasnost dostupnih mehanizama za naplatu potraživanja, uključujući dodatne pravne radnje preko sudskih izvršitelja, kako bi se obezbedila njihova potpuna naplata.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

3 Sažeta informacija o planiranju i realizaciju budžeta

U ovom poglavlju dali smo sažetak informacija o izvorima budžetskih sredstava, utrošku sredstava i prikupljenim prihodima, po ekonomskim kategorijama. Ovo je ilustrovano kroz sledeće tabele i grafikone:

Tabela 1. Troškovi prema izvorima budžetskih fondova (u€)

Opis	Početni budžet	Završni budžet ⁵	2024 Troškovi	2023 Troškovi	2022 Troškovi
Izvori fondova	37,483,964	42,915,318	41,635,481	37,887,249	26,883,540
Grant Vlade – Budžet	32,392,306	33,774,899	33,241,582	29,288,858	22,346,229
Finansiranje putem zaduživanja	0	0	0	0	264,489
Prenete iz prethodne godine	0	1,996,746	1,814,808	2,846,991	1,677,526
Sopstveni prihodi	5,091,658	6,687,658	6,228,203	5,163,647	2,557,216
Unutrašnje donacije	0	46,772	0	0	23,807
Spoljne donacije	0	409,243	350,888	587,753	14,272

Konačni budžet u poređenju sa početnim budžetom je povećan za 5,431,354€. Ovo povećanje je rezultat Vladinih odluka, prenosa sopstvenih prihoda iz prethodne godine, kao i donacija.

Opština je potrošila 97% konačnog budžeta ili 41,635,481€, ali treba naglasiti da je tokom 2024. godine opština imala oko 3,2 miliona€ izvršenih iz različitih ekonomskih kategorija putem sudskih/izvršnih odluka.

Tabela 2. Potrošnja fondova prema ekonomskim kategorijama (u€)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2024 Troškovi	2023 Troškovi	2022 Troškovi
Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama	37,483,964	42,915,318	41,635,481	37,887,249	26,883,540
Plate i Dnevnice	18,843,800	20,242,618	20,237,271	18,295,920	14,345,541
Roba i Usluge	4,337,556	4,966,889	4,836,558	4,136,946	3,858,972

Komunalije	680,000	814,899	784,057	687,330	565,968
Subvencije i Transferi	980,000	1,053,976	1,010,565	695,219	614,000
Kapitalne Investicije	12,642,608	15,836,936	14,767,031	14,071,834	7,499,060

Objašnjenja za trenutnu poziciju su detaljno navedena u nastavku:

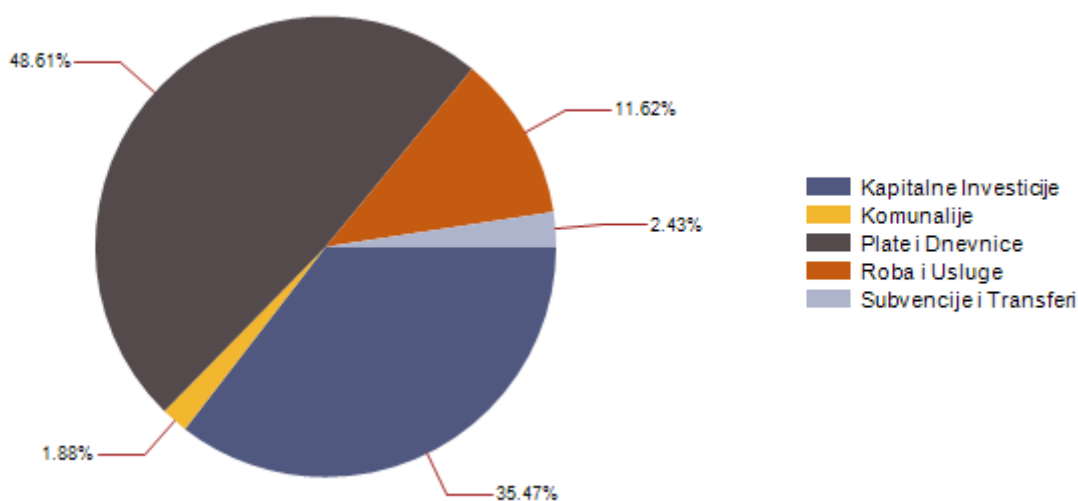
- Konačni budžet za plate i dnevnice je povećan za 1,398,818€ u poređenju sa početnim budžetom. Ovo povećanje dolazi od odluka Vlade Kosova u vrednosti od 1,382,593€, kao i od donacija u vrednosti od 16,225€.

- Konačni budžet za robe i usluge je povećan za 629,333€. Ovo povećanje dolazi od prenosa nepotrošenih sopstvenih prihoda iz 2023. godine, u iznosu od 364,377€, od povećanja prekoračenja planiranih prihoda u vrednosti od 250,000€, kao i od povećanja od donacija za 14,956€.

- Konačni budžet za komunalije je povećan za 134,899€. Ovo povećanje dolazi od povećanja viška planiranih prihoda u vrednosti od 130,000€, kao i od prenosa sopstvenih prihoda iz 2023. godine u vrednosti od 4,899€.

- Konačni budžet za subvencije je povećan za 73,976€, od čega je 71.016€ povećanje od prenosa nepotrošenih sopstvenih prihoda iz 2023. godine, kao i od donacija od 2,960€.

- Konačni budžet za kapitalne investicije u poređenju sa početnim budžetom povećan je za 3,194,328€. Ovo povećanje je rezultat prenosa nepotrošenih sopstvenih prihoda iz 2023. godine u iznosu od 1,556,453€, povećanja prekoračenja planiranih prihoda za 1,216,000€, kao i povećanja od donacija za 421,875€.

Planirani sopstveni prihodi za 2024. godinu iznosili su 5,091,658€, dok je ostvareno 5,844,817€. Oni se odnose na prihode od poreza na imovinu, prihode od građevinskih dozvola, administrativne takse, prihode od poslovnih aktivnosti, prihode od zakupnine itd. Takođe, za 2024. godinu, opština je ostvarila prihode od saobraćajnih kazni i sudskih kazni u ukupnom iznosu od 1,347,176€. Ovi prihodi nisu uključeni u tabelu ispod jer ih planiraju i sprovode resorna ministarstva.

Tabela 3. Prihodi (u€)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2024 Prijemi	2023 Prijemi	2022 Prijemi
Ukupno prihodi	5,091,658	5,091,658	5,844,817	5,797,084	4,697,952
Poreski prihodi	3,138,147	3,138,147	2,308,540	2,742,878	2,296,134
Neporeski prihodi	1,953,511	1,953,511	3,536,069	3,054,205	2,377,763
Ostali prihodi	0	0	208		24,055

4 Napredak u sprovođenju preporuka

Revizorski izveštaj za GFI iz 2023. godine rezultirao je sa 10 preporuka. Opština je pripremila Akcioni plan koji predstavlja kako će sprovesti date preporuke. Do kraja naše revizije iz 2024. godine, pet (5) preporuka je sprovedeno, a pet (5) preporuka još uvek nije sprovedeno, kao što je prikazano na grafikonu 2 ispod. Za potpuniji opis preporuka i načina na koji su one rešene, pogledajte Tabelu preporuka br. 4.

Grafikon 2. Napredak u sprovođenju preporuka iz prethodne godine

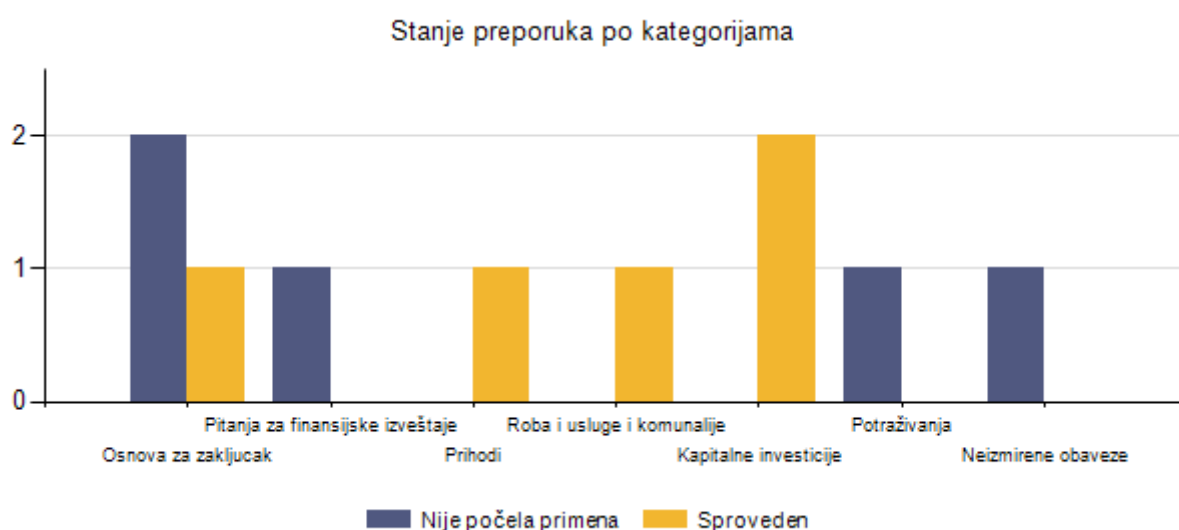

Tabela 4 Rezime preporuka iz prethodne godine

Br.	Oblast Revizije	Preporuke iz 2023 godine	Preduzete akcije	Status
1.	Osnova za zaključak	Predsednik treba da poveća mere kontrole u upravljanju ugovorima i da obezbedi da menadžeri ugovora i njihovi nadređeni ne odobravaju situacije nezavršenih poslova, već da pregledaju isplate svake situacije u cilju usaglašavanja pre izvršenja poslednje uplate.	Uprkos preduzetim merama opštine, primetili smo da preporuka još uvek nije sprovedena u delo.	Implementacija nije počela.
2.	Osnova za zaključak	Predsednik mora osigurati uspostavljanje kontrole u ovoj oblasti uz rigorozni nadzor u upravljanju ugovorima. Realizaciju ugovora vršiti u skladu sa dinamičkim planom/rokom za izvođenje radova/nabavke i za neopravdana kašnjenja primeniti mere/kazne predviđene ugovorom.	Uprkos preduzetim merama od strane opštine, primetili smo da preporuka još uvek nije sprovedena u delo.	Implementacija nije počela.

3.	Osnova za zaključak	Predsednik mora da obezbedi da kontrole unutar direkcija budu efikasne tako da se utvrđene naknade primenjuju pravedno i tačno kako se ne bi oštetili primaoci ovih usluga.	Preduzete su potrebne mere i konstatovali smo da je preporuka sprovedena u delo.	Implementirano
4.	Godišnji finansijski izveštaji	Predsednik mora da obezbedi da se poduzmu sve radnje kako bi se rashodi planirali u adekvatnim izdvajanjima iz budžeta (ili da se sredstva preraspodele kada je to potrebno i moguće), da se plaćanje i evidentiranje troškova vrši prema odgovarajućim ekonomskim kodovima..	Uprkos preduzetim merama opštine, primetili smo da preporuka još uvek nije sprovedena u delo.	Implementacija nije počela.
5.	Prihodi	Predsednik treba da obezbedi unapređenje procesa organizacije inspeksijskih poslova prema zakonskim kriterijumima definisanim kako bi se evidentirale eventualne promene iz inspeksijskih nadzora, kako bi zabeleške o porezu na imovinu bile potpune.	Preduzete su potrebne mere i konstatovali smo da je preporuka sprovedena u delo.	Implementirano
6.	Robe i usluge i komunalije	Predsednik mora da obezbedi da se poštuju koraci definisani pravilima koja su na snazi u vezi sa realizacijom plaćanja, tako da se tokom procesa plaćanja sredstva prvo angažuju, zatim izdaje nalog za kupovinu i na kraju se prima roba/usluga i vrši isplata	Preduzete su potrebne mere i konstatovali smo da je preporuka sprovedena u delo.	Implementirano
7.	Kapitalne investicije	Predsednik mora osigurati praćenje obuka za menadžere projekata, kako bi se osiguralo da će se upravljanje ugovorima održavati i arhivirati u elektronskom sistemu javnih nabavki.	Preduzete su potrebne mere i konstatuje se da je preporuka sprovedena u delo.	Implementirano
8.	Kapitalne investicije	Predsednik mora da obezbedi da odgovarajuća kontrola funkcioniše preko kancelarije za nabavke, kako bi se proverilo da li jedinice koje podnose zahteve sastavljaju tehničke specifikacije u skladu sa zakonskim zahtevima i potrebama opštine, određujući standard kvaliteta rada ili snabdevanja.	Preduzete su potrebne mere i konstatovali smo da je preporuka sprovedena u delo.	Implementirano
9.	Potraživanja	Predsednik treba da analizira efikasnost raspoloživih mehanizama za naplatu potraživanja, uključujući dodatne pravne radnje preko sudskih	Uprkos preduzetim merama od strane opštine,	Implementacija nije počela.

		izvršitelja, kako bi se osigurala njihova puna naplata..	primetili smo da preporuka još uvek nije sprovedena u delo.	
10.	Neizmirene obaveze	Predsednik mora da obezbedi da se stupanje u obaveze izvrši tek nakon što su budžetska sredstva unapred opredeljena, a i da se finansijske obaveze prema izvođačima isplate u roku od 30 dana od dana prijema računa kako bi se izbegla dodatna plaćanja kamata po sudskim/izvršnim odlukama.	Uprkos preduzetim merama opštine, primetili smo da preporuka još uvek nije sprovedena u delo.	Implementacija nije počela.

Ovaj Izveštaj je prevod sa originalne verzije na albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti prevladava verzija na albanskom jeziku.

Vlora Spanca, Generalna revizorka

Lavdim Maxhuni, Direktor revizije

Fejzullah Fejza, Vođa tima

Ejup Simnica, Član tima

Nebojsa Ristić, Član tima

Muharrem Qyqalla, Član tima

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me gjetjet e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2024 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën e Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të Komunës së Gjakovës, për vitin 2024 (në tekstin e mëtejme “Raporti”);
- pajtohem me gjetjet dhe rekomandimet;
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t’ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e tyre.

Ardian Gjini

Zyrtari Kryesor Administrativ

Data: 23 maj 2025

Gjakovë

Dodatak II: Objašnjena različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR-a i drugi delovi izveštaja revizije

Izveštaj revizora o finansijskim izveštajima ¹¹ treba da sadrži mišljenje o finansijskim izveštajima, na osnovu zaključaka izvedenih iz dokaza dobijenih tokom revizije. Kada se revizija vrši i radi procene usaglašenosti sa drugim zakonima i propisima, revizori imaju dodatnu odgovornost da izveštavaju o usklađenosti sa vlastima.¹² što rezultira zaključkom o usaglašenosti.

Da bi se došlo do zaključka da je mišljenje o finansijskim izveštajima modifikovano ili rasprostranjeno, revizor treba da obezbedi da rezultati revizije uključuju ili ne sadrže materijalno značajne pogrešne prikaze ili diseminaciju, ili takve moguće, pretpostavljene u slučaj ograničenja delokruga.

Pogrešno prikazivanje je razlika između prijavljenog iznosa, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja stavke u finansijskim izveštajima i količine, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja koji su potrebni da bi ta stavka bila u skladu sa primenljivim okvirom finansijskog izveštavanja. Pogrešna prikazivanja mogu nastati greškom ili obmanom.

(odlomak od MSVIR 200)

Oblik mišljenja

Ne-modifikovano mišljenje

Formuliše kada se ne otkriju pogrešna prikazivanja ili neusklađenosti; kada se otkriju pogrešna prikazivanja ili neusklađenosti, bilo pojedinačno ili zajednički, ali koja nisu jednaka ili prelaze nivo materijalnosti finansijskih izveštaja u celini; ili kada pogrešno (a) iskazivanje (a) i / ili neusklađenosti otkrivene u okviru date klase transakcija nije jednako ili premašuje nivo materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija. Takođe se formuliše ako nema ograničenja delokruga ili kada ograničenje delokruga ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja i / ili neusklađenosti.

Ograničenje delokruga nastaje kada revizor nije u mogućnosti da prikupi dovoljno revizijskih dokaza da bi zaključio da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno pogrešne prikazivanja.

Revizor treba da izrazi jedno **ne-modifikovano mišljenje** revizije ukoliko se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom.

Modifikacije mišljenja revizije na revizorskom izveštaju

Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja ili neusklađenosti.

Modifikovano mišljenje revizije može biti:

- kvalifikovano mišljenje,
- protivno mišljenje; i
- odricanje od mišljenja

Kvalifikovano mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili neusklađenosti, bilo pojedinačno ili zajednički, jednaka ili premašuje nivo materijalnosti finansijskih izveštaja u celini; ili kada je pogrešno prikazivanje i / ili neusklađenost otkriveno u okviru date klase transakcija jednako ili premašuje niži nivo materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija. Takođe se formuliše ako postoji ograničenje delokruga, što možda neće dovesti do izbegavanja materijalno pogrešnih prikazivanja.

Protivno mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili neusklađenosti, bilo pojedinačno ili zajednički, što premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini; ili kada pogrešna prikazivanja i / ili odstupanja otkrivena unutar date klase transakcija daleko premašuju nivo materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija.

“rasprostranjeno” je termin koji se koristi, u kontekstu pogrešnih prikazivanja i / ili neusklađenosti, da bi se opisali efekti pogrešnih prikazivanja i / ili neusklađenosti na finansijske izveštaje; ili potencijalnih efekata na finansijske izveštaje pogrešnih prikazivanja i / ili nepoštovanja zakona, ako postoje, koji se ne otkrivaju zbog nemogućnosti pribavljanja dovoljnih odgovarajućih revizorskih dokaza. Rasprostranjeni efekti na finansijske izveštaje su oni koji prema mišljenju revizora:

- a) nisu ograničeni na određene stavke, račune ili stavke finansijskih izveštaja;
- b) ali ako su ograničeni kao takvi, oni predstavljaju ili mogu predstavljati značajan deo finansijskih izveštaja; ili
- c) U pogledu obelodanjivanja, neophodno je da korisnici razumeju finansijske izveštaje.

Odricanje od mišljenja

Formuliše se kada je ograničenje delokruga, tj. kada je nemogućnost pružanja dovoljnih odgovarajućih revizorskih dokaza materijalne i rasprostranjene.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima

Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov "Isticanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se ističe i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku cilju shvatanja revizije, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.

Završne beleške

- ¹ Usklađenost sa vlastima – usklađenost sa svim relevantnim zakonima, pravilima, propisima, standardima i dobrim praksama u javnom sektoru
- ² Drugi izveštaji su uslov člana 8 Uredbe 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju
- ³ Kolektivno referisanih kao usklađenost sa vlastima
- ⁴ Pitanje A i Preporuka A - znači nova pitanja i preporuke
Pitanje B i Preporuka B - znači ponovljena pitanja i preporuke
Pitanje C i Preporuka C- znači delimično ponovljena pitanja i preporuke.
- ⁵ Završni Budžet – odobreni budžet od strane Skupštine koji je kasnije prilagođen od strane Ministarstva Finansija
- ⁶ Finansijski izveštaji javnog sektora takođe uključuju izveštaj(e) o izvršenju budžeta
- ⁷ Usklađenost sa vlastima: usklađenost sa zakonima, propisima, standardima ili dobrim praksama.